

Mòmies i fanàtics

Mòmies i fanàtics

"La passió etnogràfica del segle XIX momificava tot allò que trobava i així va arribar el famós Negre de Banyoles, que tants maldecaps va donar després a la diplomàcia"

JORGE DEZCALLAR

Al museu holandès de Drent hi ha una exposició de mòmies titulada Mòmies: Vida després de la mort, que em sembla un nom bastant apropiat perquè el que efectivament es desitja amb la momificació és una mena d'immortalitat, macabra i totalment contra natura, però immortalitat al cap i a la fi. Però així som, la Terra té 4,5 milers

de milions d'anys, que si els transformem en 24 hores fan que els humans només hàgim arribat a les 23:58, tot just ahir com qui diu, i en molt poc temps no només ens hem apoderat de tot el planeta com depredadors triomfants que som sinó que aspirem també a la immortalitat, que afortunadament no és el mateix que l'eternitat.

Les mòmies poden ser humanes o d'animals, que són més nombroses. Les més conegudes són les egípcies però en aquesta exposició hi ha també mòmies del Perú, Xile, l'Índia o, fins i tot, centreeuropees, com la d'un honrat forner hongarès del segle XVIII. La passió etnogràfica del segle XIX momificava tot allò que trobava i així va arribar a Espanya el famós Negre de Banyoles que tants maldecaps va donar després a la nostra diplomàcia. Al segle XX es momificava alguns líders (més aviat d'esquerres) com Lenin, que reposa en el seu mausoleu de la plaça Roja (i aquests dies li estan fent un lífting de manteniment), Ho Chi Minh, que rep a la seu de Hanoi i la mateixa Evita Perón, que va ser una mòmia itinerant fins que la van deixar descansar al cementiri de la Recoleta, per citar casos molt coneguts. Els innombrables sants cristians no necessitaven ser momificats perquè la seva mateixa santedat preserva els seus cossos. Quan era ambaixador davant la Santa Seu tenia un sant momificat a la capella de la meua residència al Palazzo di Spagna, sant Lactanci, un nen de l'època romana que feia certa angúnia, ja que semblava adormit. Durant l'Edat Mitjana hi va haver un considerable negoci de tràfic de mòmies i relíquies i és conegut el robatori per dos mercaders del cos de Sant Marc a Alexandria per portar-lo de contraban a Venècia, on és sant patró. Tenir un sant incorrupte donava molta categoria a la urbs que el posseïa i Eça de Queiroz va escriure una novel·la satírica sobre el tràfic de relíquies (La relíquia).

L'objecte estrella d'aquesta exposició és una estàtua de Buda assegut que allotja l'esquelet d'un monjo budista anomenat Liuquan, que va viure a la Xina al segle XII. Això que va viure no ho tinc gaire clar perquè pertanyia a un grup d'il·luminats que buscaven la perfecció ficant-se en una cripta que després tapiaven per automomificar-se. Un pla molt poc desitjable. Respiraven per un tub de bambú connectat amb l'exterior. Allà passaven uns sis anys, els primers mil dies s'alimentaven amb aigua, llavors i nous i després en passaven mil més a base d'arrels, escorça de pi i un te tòxic fet amb la saba de l'arbre de laca. De tant en tant tocaven una campaneta perquè els de fora sabessin que seguien vius. Quan deixaven de tocar és que s'havien mort i el seu cos no es descomponia perquè amb aquesta dieta s'havia anat momificant en vida. D'ells es deia que havien arribat al Nirvana.

Em sembla una història terrible, semblant a la que vaig conèixer al monestir ortodox de Pecherk-Lavra situat a la muntanya (Kremlin) que domina la ciutat de Kíev i que és de la mateixa època, el segle XI, amb les seves

iconòstasis, les seves cúpules daurades i aquesta riquesa ornamental pròpia dels hereus de Bizanci. Allà els monjos també s'enterraven literalment en vida perforant a la muntanya llargs túnels, com caus, on excavaven cel·les a dreta i esquerra en què s'introduïen per mai més tornar a veure la llum del sol. Un cop a dins tapiaven la cel·la i eren alimentats per una petita obertura fins que morien. Quan això succeïa col·locaven el seu cos al llarg del passadís-cau, i un altre fanàtic ocupava el seu lloc. He recorregut amb una espelma a la mà aquestes catacumbes plenes de cadàvers i confesso que mai he vist res més tètric. A diferència de les pel·lícules de morts vivents, el que hi havia eren vius morint-se.

Quan veig les barbaritats que fan ara els gihadistes de l'Estat Islàmic, que degollen, crucifixen, cremen o esclavitzen, tendeixo a pensar que el temps no ha passat i que les mentalitats i creences d'aquesta gent s'han quedat aturades en aquells llunyans segles, quan Hulagu va prendre Bagdad a sang i foc (1258) i en l'orgia de destrucció va acabar amb la vida d'un milió dels seus habitants. La ciutat va trigar segles a recuperar-se. Stephen Hawking ha dit recentment que el més gran perill al qual avui s'enfronta la raça humana és la seva agressivitat, que potser va complir una funció en la prehistòria de les cavernes però que avui ens pot portar a la destrucció. Imaginin a aquests fanàtics amb armes de destrucció massiva, que no és una cosa impossible. L'Estat Islàmic, que perd terreny a Síria, s'ha estès a la nostra veïna Líbia i des d'allà, a tot just 350 quilòmetres d'Itàlia, degolla treballadors coptes per ser cristians i ens amenaça de llençar al mar 500.000 refugiats perquè arribin com puguin a les nostres costes. És neteja ètnica, genocidi, cosa pròpia d'un fanatisme d'altres èpoques. Es diria que ells només són sobre la Terra des de les 23:59.

Font del document: http://www.diaridegirona.cat/opinio/2015/03/07/momies-fanatics/713337.html?utm_source=rss